

Psicologia evolutiva I: infància

2015/2016

Codi: 101728

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Maria Àngels Mies Burrull

Correu electrònic: Angels.Mies@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisites

Domini de la llengua catalana a nivell oral i escrit, i de la llengua castellana a nivell de comprensió oral escrita.

Comprensió escrita en anglès per a la lectura d'algún text

Objectius

a. Aquesta assignatura pretén complementar l'enfoc d'abordatge global d'intervenció logopèdica, des d'una perspectiva en la qual es contemplen tots els aspectes que influeixen en el desenvolupament de les nenes i nens fins els dotze anys.

b. Per tal de poder desenvolupar convenientment els continguts i la metodologia de l'assignatura, l'estudiant ha de mostrar una actitud positiva en l'observació de conductes i tenir capacitat d'observació, anàlisi, associació i síntesi, així com considerar les diferents perspectives de l'abordatge teòric de la psicologia del desenvolupament.

Objectius formatius

En finalitzar l'assignatura l'estudiant ha d'assolir els següents objectius formatius:

- Conèixer les línies generals del desenvolupament humà des del naixement fins a la preadolescència
- Determinar les principals fites que s'assoleixen en les diferents etapes del desenvolupament.
- Conèixer els processos implicats en l'evolució de les principals dimensions en els diferents àmbits i entorns socioculturals
- Identificar senyals d'alerta de conductes immadures o desviades del desenvolupament humà, per tal de poder comprendre i interpretar en un futur els trastorns del llenguatge i de la comunicació en el context del desenvolupament de les altres funcions psíquiques.
- Aplicar els coneixements i saber argumentar-los.
- Emetre un judici crític.
- Comunicar informacions relacionades amb el contingut als seus iguals i supervisors.
- Desenvolupar les seves habilitats d'aprenentatge de manera autònoma

Competències

- Demostrar que es comprenen i s'empren correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca logopèdica.
- Integrar els fonaments biològics (anatomia i fisiologia), psicològics (processos i desenvolupament evolutiu), lingüístics i pedagògics de la intervenció logopèdica en la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals

Resultats d'aprenentatge

1. Inferir les implicacions del procés de desenvolupament evolutiu sobre el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
2. Utilitzar correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca científica.

Continguts

Bloc 1. Introducció a l'estudi del desenvolupament humà.

- 1.1 Conceptes bàsics
- 1.2 Perspectiva històrica
- 1.3 Les principals orientacions teòriques en la Psicologia del desenvolupament

Bloc 2. Els dos primers anys de vida

- 2.1 El desenvolupament físic i psicomotor
- 2.2 Bases socioafectives del desenvolupament
- 2.3 El desenvolupament cognitiu

Bloc 3. El desenvolupament cognitiu i psicomotor des dels dos anys fins a la tercera etapa de la infantesa

- 3.1 El desenvolupament cognitiu
- 3.2 Desenvolupament físic i psicomotor

Bloc 4. El desenvolupament socioafectiu des dels dos anys fins a la tercera etapa de la infantesa

- 4.1 Bases del desenvolupament socioafectiu
- 4.2 La construcció de les relacions interpersonals
- 4.3 Desenvolupament moral i conducta prosocial

Bloc 5. L'evolució del temperament i de la personalitat

- 5.1 Evolució de la personalitat
- 5.2 Desenvolupament psicosexual

Metodologia

- a) Classes magistrals

- b) Estudi de casos: es constituïran grups de treball que hauran d'analitzar aspectes del desenvolupament de nens i nenes fins als 12 anys d'edat.
- c) Desenvolupament de projectes d'anàlisi del desenvolupament: sessions explicatives sobre la metodologia a seguir per a l'anàlisi de casos.
- d) Tutories presencials o virtuals.
- e) Recerca de documentació telemàtica
- f) Elaboració d'informes sobre les exposicions
- g) Exposicions orals dels casos estudiats
- h) Anàlisi de documents escrits i audiovisuals on es mostra l'evolució de les principals dimensions estudiades a classe.
- i) Supervisió de treballs: sessions conjuntes d'anàlisi de metodologia en l'estudi de casos
- j) Lectures de documents
- k) Activitats d'aprenentatge cooperatiu

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	52,5	2,1	
Tipus: Supervisades			
Exposició de treballs en grup	0,5	0,02	2
Tutories de seguiment dels treballs en grup	1	0,04	2
Tipus: Autònomes			
Elaboració d'informes de les exposicions. Cada grup de treball realitzarà una síntesi de les exposicions dels altres grups	2	0,08	2
Elaboració del projecte del treball d'observació i anàlisi de casos. El grup de treball ha d'elaborar un projecte on hi constin el tema, els objectius, els nens i/o nenes en estudi, la metodologia que s'utilitzarà i la bibliografia consultada	10	0,4	2
Estudi de continguts	46	1,84	
Treball pràctic. Desenvolupament d'un projecte d'estudi de casos, on s'analitzen alguns dels conceptes estudiats a teoria.	34	1,36	2

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura està estructurada en dues modalitats, ambdúes obligatòries:

Modalitat 1: realització individual de dues proves escrites de selecció múltiple (EV 1 i EV3) que tindran un pes d'un 80% de la nota final. L'estudiant haurà de tenir un mínim de 3,2 (en base 8) de suma total entre

aquestes dues proves com a condició per a sumar-hi les qualificacions obtingudes a les evidències de la modalitat 2. Per a poder sumar les qualificacions de les dues proves s' haurà d'obtenir un mínim de 1,2 a cadascuna de les parts (en base 4).

Modalitat 2: comporta la realització d' un treball d' estudi de casos, relacionat amb els continguts en estudi, del qual se n' haurà de presentar un projecte inicial (activitat obligatòria però no avaluable), una memòria final escrita (Ev 2) i se n' haurà de realitzar una exposició oral en la qual hauran d' intervenir-hi totes les persones del grup. Aquesta exposició no constitueix una evidència d' avaluació avaluable però pot ponderar la nota de la memòria i, en cas de que un estudiant no realitzi aquesta exposició, es penalitzarà restant un 0,3 de la nota màxima d' aquesta modalitat (3). Cada grup haurà d'elaborar també una síntesi de les exposicions dels altres grups que s' haurà d' incloure al treball escrit final (Ev3). El treball haurà d'incloure diversos apartats que s' especifiquen en el Campus Virtual, i es valorarà molt especialment el de l'anàlisi de les característiques de la pràctica observada, on s' hauran de relacionar els aspectes observats en els casos pràctics amb els continguts de teoria. En cas de no aconseguir-se aquest requisit, el treball pot ser avaluat com a suspès. Aquesta segona modalitat té un pes d'un 20% del total de la nota final. Per a poder sumar amb la modalitat 1 l' estudiant haurà de tenir un mínim de 0,9 (en base 2).

Per a poder tenir dret a avaluació l'estudiant haurà de realitzar les dues proves escrites de la modalitat 1, totes les activitats de la modalitat 2 i complir determinats requeriments obligatoris, relacionats amb la presentació de projectes, assistència obligatòria a sessions de presentacions, tutories, exposicions orals del treball i d' altres que s' especifiquen a l'inici o al llarg del curs al Campus Virtual o a classe presencial.

Els grups per a elaborar el treball d' observació es constituïran a l' inici de curs. Un cop iniciat el treball no s'hi podrà afegir cap altre estudiant. La memòria escrita del treball es valorarà individualment per a cada membre del grup, que haurà d' explicar quin procés ha seguit i especificar-ne les activitats. Es requerirà també document audiovisual sobre els casos estudiats per a l' exposició oral. L' estudiant haurà de tenir disponible aquest document al llarg de tot el procés d' avaluació, i la professora en pot requerir la seva visualització per posteriors anàlisis que aportin informació en el procés d' avaluació.

Al principi de curs es concretaran també aspectes relatius a la dinàmica general del desenvolupament de l' assignatura.

L' assistència al seminari serà **obligatòria en la majoria de sessions**, especialment els primers dies de classe, les sessions d' anàlisi i comentaris de documents, les exposicions orals i demés activitats que la professora consideri adients, si bé es concretaran algunes sessions en les quals l' absència no comportarà penalització ni necessitat de justificació i que s' especifiquen a principi de curs a classe i al Campus Virtual.

A la prova escrita de **reavaluació** s' hi podrà presentar tot l' alumnat que hagi obtingut una nota de curs de 4 o més punts (escala 0-10) però no hagi superat l' assignatura. La prova constarà de dues parts i l'estudiant optarà per la part que no hagi superat anteriorment. No hi haurà reavaluació final per a les activitats de la segona modalitat.

Superació de l' assignatura: l'assignatura es considera aprovada a partir d'un 5

Es considerarà suspès l'alumnat que es presenta a alguna o ambdues proves escrites i no lliura cap altre activitat. Si no es presenta a les proves escrites però lliura la resta d' activitats de la segona modalitat, es considerarà NO AVALUABLE, atès que suposen menys d'un 40% de la nota.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EVI 1 Prova escrita 1	40	2	0,08	1
EVI 2 Treball d' observació en grup. Desenvolupament d' un projecte d' estudi de casos, on s' analitzen conceptes estudiats a l' assignatura. Presentació escrita	20	0	0	1, 2

Bibliografia

Manuels de Psicologia del desenvolupament

BERMEJO, V. (1994): *Desarrollo cognitivo*. Madrid: Síntesis.

BERGER, K.S. i THOMSON, R.A. (2007) *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia*. Madrid: Editorial Médica Panamericana

CÓRDOBA, A.I, DESCALS, A. i GIL, M.D. (Coords.) (2006) *Psicología del desarrollo en la edad escolar*. Madrid: Pirámide

CARRETERO, M., PALACIOS, J. Y MARCHESI, A. (1984) *Psicología Evolutiva I* Alianza psicología.

CASTELLVI, P. (1994): *Teories i models. Introducció a la psicologia evolutiva i educativa*. Barcelona: Biblioteca universitària Enciclopedia Catalana/Universitat Ramon Llull.

DELVAL, J. (1994) *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI Editores.

ENESCO, Ileana (2004): *El desarrollo del bebé. Cognición, emoción y afectividad*. Madrid: Alianza editorial.

GARCÍA MUÑOZ, A (2010) *Psicología del desarrollo en la etapa de educación primaria*. Madrid: Pirámide

HOFFMAN, L.; PARIS, S.; HALL, E. (1995) *Psicología del desarrollo hoy*. Madrid: McGraw-Hill

MUÑOZ, V. et al. (2011) *Psicología del desarrollo aplicada a la Educación*. Madrid: Pirámide

PALACIOS, J.; MARCHESI, A.; COLL, C (2001) *Desarrollo Psicológico y Educación Vol I*. Madrid. Alianza

PAPALIA, D.E. et al. (2013) *Desarrollo humano* Mc Graw Hill. México

PERINAT, A. (Comp.) (2003): *Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico* Barcelona EDIUOC

SILVESTRE, N. i SOLÉ, M.R. (1993) *Psicología Evolutiva: Infancia y preadolescencia*. Ediciones CEAC. Barcelona.

SHAFFER, D. (2000) *Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia*. Madrid: Thomson editores.

VASTA, R., HAITH, M. I MILLER, S.A. (2001) *Psicología infantil*. Barcelona: Ariel

Bibliografia específica

BARRIO GANDARA, M.V. del (2005) *Emociones infantiles* Madrid Pirámide. Colección Ojos Solares

HOWE, Ch. (2010) *Peer Groups and children's Development*. Wiley-Blackwell

LAFUENTE, M.J. i CANTERO, M.J. (2010) *Vinculaciones afectivas. Apego, amistad y amor*. Madrid: Ediciones Pirámide

LARSEN, R.J. BUSS, D.M. (2005) *Psicología de la Personalidad* McGraw Hill

LÓPEZ, F. (Coord.) (2001) *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide, DL

Observació: Al llarg del curs s'indiquen d'altres referències per a complementar els continguts del temari i en funció dels temes dels treballs.